

---

# OBSAH

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <u>Slovo autora</u> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 9  |
| <b>I. TEORIE LITERATURY</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| 1. Úvod do poetiky .. . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 10 |
| <u>A. Literatura a umění</u> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 12 |
| <u>B. Literatura a její podstata</u> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 13 |
| 2. Struktura literárního díla . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 16 |
| <u>A. Vrstva tematická</u><br>(téma 16, hlavní a vedlejší téma 17, epizody 17, motivy 17, přímá a nepřímá charakteristika 17, hrdina, typ 17, lyrický subjekt 17, fabule 17, syžet 18, L. Aškenazy: Putování za švestkovou vůní - rozbor 18, J. Seifert: Domov 19, rozbor básně 20, lyrické dění 21, rým 21)                                                                                         |    |
| <u>B. Vrstva kompoziční</u><br>(věta, odstavec, kapitola 21, verš, strofa 22, refrén 22, jednání, scéna 22, výstup 22, chronologické uspořádání 22, retrospekce 22, rámcové uspořádání 22, popis 23, realismus 23, řazení témat a motivů: příčinné 23, volné 23, protikladnost 23, stupňování 23)                                                                                                    |    |
| 3. Jazyk a styl umělecké literatury . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 24 |
| (estetická funkce 24, libozvučnost, nelibozvučnost 25, stylové zabarvení 27, slova stylově nezabarvená 28, slova stylově zabarvená: hovorová, knižní, básnická, odborná 28, nespisovná slovní zásoba: slova z obecné češtiny, nářeční, slangová, argotická 28, slova zabarvená dobově: historismy, archaismy 28, neologismy 29, citově zabarvená slova: lichotivá, hanlivá, zhrubělá, vulgarismy 29) |    |
| <u>A. Eufonie</u><br>(eufonie 30, zvukosled 31, harmonický souzvuk 31, disharmonický nesouzvuk, kakofonie 31, zvukomalba 32)                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| <u>B. Figury</u><br>(figury 33, aliterace 33, anafora 35, epifora 36, epizeuxis 36, epanastrofa 37, asyndeton 38, polysyndeton 39, aktualizace textu 39, přirovnání 39, antiteze 41, paralelismus 42, parabola 43)                                                                                                                                                                                   |    |



### **C. Tropy**

(tropy 44, funkce jazyka: komunikační, estetická, expresivní, nacionální 44, aktualizace výrazu 45, metafora 45, personifikace 48, metonymie 49, synekdocha 50, alegorie 51, hyperbola 53, eufemismus 54, epiteton 54, stálé přívlastky 55, oxymóron 56, ironie 56, sarkasmus 57, symbol 58, romantismus 59)

## **4. Literární druhy . . . . . 60**

### **A. Epika**

(epika 62, příběh, vypravěč 62, postavy 62, hlavní znaky epiky: dějovost, monologičnost, 3. os. min. času 62-63, kompoziční linie epiky 63, pásmo vypravěče 63, pásmo postav 63, monolog, dialog 63, er-forma, ich-forma 64, rozdělení epických žánrů: velké, střední, malé 65, anekdota 66, pointa 66, lyrickoepické žánry 67)

### **B. Lyrika**

(lyrika 68, lyrický subjekt 68, lyrické dění 68, lyrika osobní 68, milostná 69, reflexivní 70, rodinná 71, lyrika přírodní 74, lyrika společenská 76, refrén 77, lyričnost v próze 80)

#### **Žánry lyriky**

(óda 81, elegie 83, epigram 84, epitaf 85, hymnus 86, sonet 86, sonet anglický 87)

### **C. Drama**

(charakteristické znaky dramatu 88, dialog, monolog 89, expozice, prolog 90, kolize 90, krize, peripetie 90, katastrofa 90, jednotka děje, času a místa 90, tragédie 90, komedie 91, drama 91)

#### **Některé jiné dramatické útvary**

(libreto 92, opera 92, opereta 92, filmové libreto 92, divadelní revue 92, melodram 92, loutkové hry 92, muzikál 93, rocková opera 93, absurdní drama 93, monodrama 93, architektonická stavba dramatu 94, J. B. Molière: Lakomec 94)

## **5. Výrazové formy**

### **A. Poezie**

(poezie 97, J. Skácel: Pohádka o zlatém hadu 97, rytmus, takt, rým 98, Ch. Morgenstern 99, metrický impulz 101, stopy 102, druhy stop: trochej 103, jamb 103, daktyl 104, přesah 105, strofa 106, volný verš 107, některé tradiční verše: alexandrin 109, blankvers 110, rým a jeho druhy 111, sdružený 111, střídavý 112, obkročný 113, přerývaný 114, rýmové echo 114, mužský rým 115, ženský rým 115, funkce rýmu 116, kaligramy 117)



## **B. Próza**

(V. Čtvrtek 119, próza jako protiklad řeči vázané 120, významová hodnota prózy v krásné literatuře 120, vztah prózy a epiky 120, druhy prózy 120, postavení prózy ve vztahu k poezii 121, M. Macourek: *Rosnička* 121, próza a mluvená řeč 122, Z. Kriebel: *V čem chodí noc* 122, srovnání stylu M. Macourka a Z. Kriebela 123, začátky a konce prozaického díla 124, hlavní idea díla 124, lyrizace prózy 125, přímá a nepřímá řeč 125, nevlastní přímá a polopřímá řeč 126)

## **II. LITERÁRNÍ ŽÁNRY**

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Epos ( <i>Píseň o Rolandovi</i> ) . . . . .                         | 128 |
| 2. Román . . . . .                                                     | 132 |
| 3. Pohádka ( <i>K. J. Erben: Vodník</i> ) . . . . .                    | 134 |
| 4. Pověst ( <i>A. Sedláček: Jan za chrta dán</i> ) . . . . .           | 136 |
| 5. Novela . . . . .                                                    | 137 |
| 6. Povídka ( <i>J. Neruda: Pan Ryšánek a pan Schlegl</i> ) . . . . .   | 139 |
| 7. Legenda ( <i>J. Vrchlický: Legenda o svatém Prokopu</i> ) . . . . . | 141 |
| 8. Bajka ( <i>J. de La Fontaine: Stařec a osel</i> ) . . . . .         | 143 |
| 9. Balada ( <i>J. W. Goethe: Král duchů</i> ) . . . . .                | 145 |
| 10. Romance ( <i>Romance o hraběti Arnaldosovi</i> ) . . . . .         | 148 |

|                                  |     |
|----------------------------------|-----|
| <b><u>Na závěr</u></b> . . . . . | 150 |
|----------------------------------|-----|

Úkoly na s.: 13, 15, 24, 29, 33, 43, 47, 48, 50, 51, 54, 56, 57, 60, 67, 79,  
85, 96, 104, 108, 116, 127